

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Suomijoje taikoma speciali nurodoma sumokėti procedūra, skirta būtent neginčijamoms skoloms išieškoti. Šiais atvejais vadinamoju teismo sprendimu už akių atsakovui gali būti nurodyta sumokėti skolą ieškovui.

Ieškiniai taip pat gali būti pareiškiama naudojant elektroninį prašymą išduoti šaukimą, šis prašymas teikiamas Suomijos teismų administracijos interneto svetainėje prieinama elektronine forma (<https://oikeus.fi/en/>). Daugiau informacijos žr. dokumente „Automatinis administravimas. Suomija“.

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Šią procedūrą galima taikyti visų tipų piniginiams reikalavimams, dėl kurių proceso šalys gali susitarti tarpusavio sutartimi.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne. Aukščiausios ar žemiausios ieškinio vertės ribos nėra.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūra taikoma savanoriškai.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Iš esmės nėra taisyklės, pagal kurią būtų nurodyta, kad atsakovas turi gyventi Suomijoje. Tačiau kad būtų galima taikyti šią procedūrą, jis turi priklausyti Suomijos teismo jurisdikcijai. Pavyzdžiui, pagal reglamentą „Briuselis I“ bylą nagrinėjantis teismas nustatomas vadovaujantis pagrindine taisykle, kad byla dėl reikalavimo sumokėti turi būti nagrinėjama atsakovo gyvenamosios vietos teisme.

1.2 Kompetentingas teismas

Šiais klausimais kompetentingas teismas yra bendrosios kompetencijos pirmosios instancijos teismas. Suomijoje šie teismai žinomi kaip apygardos teismai (suom. *käräjäoikeus*). Bendra taisyklė ta, kad kompetentingas teismas yra atsakovo gyvenamosios vietos apygardos teismas. Nurodymo sumokėti procedūrai taikomos įprastos jurisdikcijos nuostatos (žr. „Jurisdikcija. Suomija“).

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Prašymai išduoti šaukimą turi būti parengti raštu ir juose turi būti nurodyta konkreti informacija: reikalavimai, pagrindai (trumpai), reikalavimas sumokėti ieškinio pareiškimo išlaidas, taip pat ieškovo ir atsakovo kontaktiniai duomenys. Prašymai išduoti šaukimą turi būti pasirašyti.

Nacionaliniu lygmeniu nėra nustatyta jokių formų. Kai kurie apygardos teismai yra parengę formas, bet jų naudoti neprivaloma.

Neginčijami reikalavimai taip pat gali būti pareiškiama naudojant elektroninį prašymą išduoti šaukimą, šis prašymas teikiamas Suomijos teismų administracijos interneto svetainėje prieinama elektronine forma (<https://oikeus.fi/en/>).

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Nei ieškovas, nei atsakovas neprivalo turėti advokato. Tačiau turėti advokatą visada leidžiama.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Reikalavimo pagrindus būtina nurodyti, kad jį būtų galima atskirti nuo kitų reikalavimų.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Kai siekiama išieškoti neginčijamą skolą, įrodymų pateikti nereikia. Pakankamai įrodymų ieškovas turi pateikti tik tuo atveju, jeigu atsakovas ginčija reikalavimą.

1.4 Prašymo atmetimas

Praktiškai viena iš kliūčių priimti sprendimą už akių – kai atsakovas, pateikdamas pagrįstą motyvų, ginčija prašyme išduoti šaukimą nurodytą reikalavimą, nes tada reikalavimas jau nebėra neginčijamas. Kiti galimi atvejai – kai prašymas išduoti šaukimą paliekamas nenagrinėtas; taip paprastai būna, jeigu atitinkamas apygardos teismas neturi jurisdikcijos arba jeigu ieškovas neištaiso savo prašymo išduoti šaukimą trūkumų, nors ir buvo paragintas tai padaryti. Iš esmės įmanoma, kad ieškiny bus iš karto atmetas sprendimu, jeigu reikalavimas yra aiškiai nepagrįstas, t. y. neturi jokio teisinio pagrindo. Nesant teisinio pagrindo teismas reikalavimo pagrįstumo nenagrinėja.

1.5 Apskundimas

Jeigu atsakovas nusprendžia reikalavimą ginčyti, ieškovas negali apeliacine tvarka apskusti teismo nutarties nenagrinėti reikalavimo kaip neginčijamo. Šiomis aplinkybėmis apygardos teismas bylą nagrinėja vykstant įprastam civiliniam procesui. Tačiau ieškovas gali apeliacine tvarka apskusti sprendimą palikti jo reikalavimą nenagrinėtą arba jį atmesti.

1.6 Prieštaravimas

Šis klausimas suformuluotas atsižvelgiant į sistemą, kurioje pirmiausia priimamas „teismo sprendimas už akių ir (arba) nurodymas sumokėti“ ir tik tada atsakovui suteikiama galimybė pareikšti prieštaravimą. Suomijoje reikalavimas pirmiausia nusiunčiamas atsakovui, jeigu atsakovas jo neginčija, teismas priima sprendimą už akių.

Apygardos teismas paragina atsakovą iki konkretaus termino raštu pateikti atsiliepimą į ieškinį. Terminą nustato apygardos teismas ir šis terminas paprastai būna nuo dviejų iki trijų savaičių. Atsakovo atsiliepime turi būti nurodyta, ar jis ginčija reikalavimą, o jeigu ginčija, tai kokiais pagrindais. Atsakovas atsiliepime taip pat gali nurodyti, kokius įrodymus ketina (jeigu ketina) pateikti, ir gali pateikti reikalavimą padengti išlaidas. Be to, atsakovas turi nurodyti savo kontaktinius duomenis ir pasirašyti atsiliepimą.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu atsakovas per nurodytą terminą pateikia savo prieštaravimą, reikalavimas nebelaikomas neginčijamu ir teismas negali priimti sprendimo už akių. Šiomis aplinkybėmis byla toliau automatiškai nagrinėjama vykstant įprastam civiliniam procesui.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Jeigu atsakovas per nurodytą terminą neužginčija reikalavimo, teismas sprendimu už akių priteisia reikalaujama sumą. Sprendimas vykdytinas nedelsiant.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Atsakovas negali už akių priimto sprendimo apeliacine tvarka apskųsti apeliaciniam teismui (suom. *hovioikeus*), tačiau turi galimybę apygardos teismui pateikti prašymą dėl vadinamojo padėties atkūrimo. Prašymas atkurti padėtį reiškia, kad byla grąžinama sprendimą už akių priėmusiam apygardos teismui svarstyti iš naujo. Prašymas atkurti padėtį turi būti pateikiamas per trisdešimt dienų nuo tos dienos, kurią atsakovas gauna pranešimą apie sprendimą už akių. Jeigu prašymo atkurti padėtį nepateikiama, galioja sprendimas už akių.

Paskutinis naujinimas: 13/10/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.